

‘Hoeveel sterren kun je maximaal krijgen voor een recensie?’ Hef (Rotterdam, 1987) – echte naam Julliard Frans – kijkt verbaasd. ‘Vijf? En ik kreeg er vier. Dat is wel hard, man.’ Hij glundert, er komt een grote grijns inclusief gouden tand tevoorschijn. De ‘koning van de straatrap’ werd voor zijn album *13*, dat in december 2015 verscheen, zowel in *Het Parool* als in *de Volkskrant* geprezen om ‘teksten doordesemd van twijfel, melancholie en vergankelijkheid’. Het persoonlijke karakter van zijn raps wordt bejubeld: alsof de luisteraar direct in zijn hoofd kan kijken.

In de Vlaardingse brasserie waar ik hem spreek, maakt Hef een ontspannen indruk. Het is onze eerste ontmoeting in januari 2016. Hij bestelt een jus d’orange met rietje. Op het eerste gezicht niet de rapper die faam vergaarde met teksten als: ‘Ik shine en ik chill ’m in een stripclub/ bitch die de billen op m’n dick drukt.’ Sinds zijn eerste single ‘Puur’ in 2008 is Hef een van de grootste rappers van Nederland en

in ieder geval ‘koning van de straatrap’. Met zijn albums *Hefvermogen*, *Papierwerk*, 13 en *Ruman* schetst hij het rauwe straatleven in het Rotterdamse stadsdeel Hoogvliet. In alle eerlijkheid rapt hij over vrouwen, drugs dealen en overleven op de straat.

In de brasserie begint Hef uit zichzelf te vertellen over de muziekindustrie. Hoewel hij in 2010 ook de mogelijkheid had een contract te tekenen bij Top Notch, koos Hef ervoor naar Noah’s Ark – met rapper Jiggy Djé aan het roer – te gaan. Hij vertelt enthousiast dat muziek business is. ‘Uiteindelijk draait het om money en that’s it. Er is geen liefde in de game meer. Het is allemaal zakelijk. Bij Top Notch is het lopendebandwerk. Ik heb echt een band met Jiggy en met Noah’s Ark, daar is het echt een familieding.’ Nadat hij bij Noah’s Ark had getekend, viel Hef nog meer op en schoten de YouTubeviews op zijn videoclip gemakkelijk boven een miljoen. Hoe Hef dat doet? Hij rapte zijn derde album bij elkaar in een paar weken in vakantiehuisjes. ‘Dat is de nieuwe route. Ik ga zitten in een vakantiehuisje en ik wacht op producers. Beetje jonko roken, FIFA spelen, soms komen er wel vier producers.’

Wie dus denkt dat bij Hef het maken van een album gepaard gaat met een hoop innerlijk gegrAAF en emotioneel gezoek heeft het mis. ‘Nee, man.’ Hij moet lachen. ‘Producers geven mij gewoon een beat en ik ga schrijven.’ Als de muziek klaar is, laat Hef die horen aan Jiggy Djé en zijn broers Adje en Crooks, ook bekende rappers. ‘Ik geef ze de muziek en zeg: “Luis-

ter en zeg me wat je voelt.” Dat zijn de guys die nooit zullen liegen.’ Hij vertelt met enthousiasme over de eerste zin, die belangrijk is. ‘Alles valt of staat met de eerste zin, die trekt de aandacht. Als ik de eerste zin heb bedacht en die is goed, schrijf ik meteen door. Als het niet lukt? Dan ga ik playstationnen.’

De rapper was begin 2016 voor het eerst te gast bij *De Wereld Draait Door* en *Sputten en Slikken*. ‘Ik heb nooit geprobeerd daar te komen. Ik dacht altijd: fuck *DWDD*, fuck *Sputten en Slikken*. Hoeveel mensen kijken er naar *DWDD*? Dat boeide me helemaal niet. Ik wilde die niggashit doen, zoals bij Jandino op de bank.’ Toch zag Hef hoe hiphop van de straat langzaamaan meer op televisie belandde. Hij maakt nu af en toe zijn opwachting bij de publieke omroep. Heel enthousiast erover is hij nog niet. ‘Nederland zit er niet écht op te wachten. Het is krom, we stoppen hiphop nog steeds in een hokje. Er was in 2015 niets groters dan New Wave en nog zijn mensen verbaasd wanneer die boys de Popprijs winnen. Dat is gewoon terecht.’

Hij schuift wat onwennig heen en weer als het gesprek over zijn carrière gaat. ‘Ik zit wel echt te denken aan de volgende stap. Hoeveel albums kan ik nog maken? Een, twee? In de muziekwereld is het snel klaar hoor, je kunt niet bouwen op muziek. Ik kan niet nog jaren mee.’ Hef kijkt voor zich uit en dagdroomt over zijn plan B. ‘Ik zou het liefst een coffeshop willen, maar dat wordt lastig met vergunningen. Of een kapperszaak of een avondwinkel.’

Ik vraag hem of hij dat serieus bedoelt. ‘Ja, serieus, man. Ik had een droom met rap en dat is gelukt. Ik moet ook kijken of het met andere dromen lukt. Al kan ik zelf niet eens knippen.’ Het liefst vertrekt Hef na het festivalseizoen naar Curaçao. ‘Ik kom niet voor minder dan duizend euro naar een show. En ik heb fokking veel shows. Van dat geld kan ik weg. Als het goed bevalt daar, kom ik niet meer terug.’

Een jaar later, in februari 2017, treedt Hef samen met de jonge rapper Josylvio op in de Melkweg. Bij binnenkomst zegt hij lachend: ‘Kijk, een van de weinige interviewers die ik mag.’ Het is natuurlijk mogelijk dat Hef dit bij iedere interviewer zegt, maar toch geeft hij me met zijn ontspannen houding een goed gevoel. ‘Ik voel mezelf steeds minder rapper en meer mens,’ zegt hij in de kleedkamer. ‘Het is echt weer mijn hobby. Van de echte wereld kan ik escaper naar dit om een showtje te doen. Ik waardeer het weer.’

We gaan voor het optreden buiten op een bankje zitten, waar Hef uitgebreid de tijd neemt om zijn kijk op hiphop uit de doeken te doen. Zijn opvattingen zijn binnen een jaar behoorlijk veranderd. ‘Nu is alles anders, man. Ik dacht vorig jaar echt nog een of twee albums te maken, maar nu denk ik dat ik er misschien nog wel vijf maak. Er is gewoon meer money te verdienen. Ik moet alweer gaan praten met Jiggy over de volgende shit.’

Door zijn zus kwam Hef in aanraking met hiphop. Zij luisterde altijd naar 2Pac en Biggie Smalls. 'De eerste plaat die ik kocht was een gabber-cd. Mijn zus moest daar echt om lachen, die zei: "fakka, hoe kun je dat soort shit kopen?" Ik snapte het nog niet. Daarna begon ik stiekem haar cd's te stelen en nam ik videoclipps op The Box en T.M.F. op een band op.' Toen kwam zijn halfbroer Adje in zijn leven. Adje maakte deel uit van de Amsterdamse rapgroep THC. 'Ik zag hem rappen en hij heeft mij echt over de streep getrokken. Toen dacht ik: dat ga ik ook doen.' Adje gaf hem huiswerk: hiphopmuziek waar Hef naar moest luisteren. 'Dat maakte me alleen maar hongeriger. Naast de shit die ik moest checken van Adje ging ik zelf nog meer shit checken. Ik wilde alles weten.'

Hef was begin twintig, woonde nog bij zijn ouders en was veel op straat. Hij liep rond met het idee dat hij rapper wilde worden. Niet zomaar een rapper – zijn ambitie was groot. Hij wilde de beste worden. Op straat rapte hij vanaf dat moment continu en gaf hij op alle vragen rijmend antwoord. Ook had hij 'een grote mond' tegen anderen over zijn ambities. 'Soms kom ik mensen tegen die ik echt tien jaar niet gezien heb, die zeggen dan tegen mij: "Je zei het, je zei het." Ik was er ook zo van overtuigd dat ik dat ging doen.' Hij lijkt even na te denken. 'Volgens mij is dat ook de enige manier waarop je ergens kunt komen – dat je het voor je ziet. Ik heb daar ook veel boeken over gelezen. Je moet gewoon geloven, dat is het enige verschil tussen jou en een ander. Hoe graag wil jij die shit?

Hoeveel geloof jij in die shit? Dat maakt het verschil.'

Hij heeft eigenlijk geen idee waarom, maar alles in hem 'werd gepakt' door hiphop. 'Iedereen die ik heb gesproken die nu rapt, had zoiets van: shit is leuk, maar ik kan het beter. Dat had ik ook. Met alle respect voor iedereen die er toen was, maar ik dacht: ik kan meedraaien met dit, dit is nog niet zover. Kijk, als ik Messi zie voetballen, denk ik: dit kan ik niet, maar toen ik niggas zag rappen, dacht ik: dit kan ik. En als je geloof groot genoeg is? Dan ga je het gewoon flikken, man.'

Vanaf het moment dat die grote ambitie zich in zijn hoofd nestelde, begon Hef van alles om zich heen te observeren. 'Overall waar ik ben geweest, overall waar ik heb gewerkt. Ik ben altijd heel erg scherp geweest op de dingen die gebeurden. Hoeveel niggas is het beste om mee te nemen naar een show? Welke waggie is het beste om te kopen voor een show? Wat voor guy heb je nodig als chauffeur? Weet ik veel. Alles, gewoon. Alles, alles, alles.'

Met 'Puur' brak Hef direct door. Het is weinig rappers gegeven. Volgens Hef werd hem destijds weinig gegund door collega-rappers. 'Ik kwam als nieuwe guy en zij dachten: hoe the fuck doe je dit? Wij zijn al fucking lang aan het grinden voor dit, jij komt als nieuwe guy, helemaal uit Hoogvliet, je brengt alleen "Puur" uit en iedereen fokt met jou. Dat heeft mij een bepaalde houding gegeven tegenover die gasten. Ik dacht: nu ben ik er en fok jullie. Ik gun nu helemaal niemand iets.'

Hef besloot de jonge rappers die in zijn voetsporen traden op een andere manier te benaderen. ‘Ik wilde juist die guy zijn die de niggas na mij ging steunen en ging helpen.’ En dat deed hij. Misschien is dat de reden dat Hef na bijna tien jaar nog steeds een van de grootste rappers van Nederland is. Er is geen andere rapper die op zoveel albums van collega’s is te vinden. Van Ronnie Flex en SBMG tot Lijpe en Josylvio. Iedereen wil een track met hem opnemen.

Dat is waarschijnlijk ook de reden waarom hij steeds besluit met jonge collega-rappers op tour te gaan. In 2016 met Sevn Alias, een jaar later met Josylvio. Ik vraag Hef of hij zich zorgen maakt dat hij op een zeker moment écht wordt ingehaald en als rapper helemaal niet meer relevant is. ‘Broer, ik heb al zoveel shows gedaan in mijn leven. Ik heb shows gedaan waar vier, vijf niggas voor mij optraden. Niggas deden niet mee, bleven in het rookhok en shit en dan kwam ik op stage. Iedereen deed mee, iedereen kwam naar voren. Schreeuwen en shit. Ik heb dat al meegemaakt. Nu maakt het niet uit dat iemand harder gaat.’

Ook tijdens de tour met Josylvio merkte hij het verschil. Er kwamen fans na afloop een foto maken met Josylvio, maar niet met Hef. ‘Dat doet mij helemaal niets meer. Niet omdat ik van ijzer ben, maar omdat ik me daarop heb voorbereid. Ik wist het: dit is hoe de game gaat. Ze houden van je en ze houden morgen niet van je. Ik heb dat gewoon geaccepteerd en dat heeft me heel erg geholpen.’

Iedere rapper lijkt respect voor Hef te hebben. De jonge rappers van nu zijn met zijn muziek opgegroeid. Sommigen noemen hem zelfs een legende. Ik ben benieuwd hoe hij tegen dat woord aankijkt en of hij zichzelf ook als een legende ziet. ‘Dat is echt een moeilijke vraag, man. Laat iedereen het roepen, maar ik kan het niet roepen. Ik waardeer het heel erg als mensen dat roepen, maar tegelijkertijd is het ook een disrespect. Alsof ik geen shit meer aan het doen ben.’ Hij denkt even na. ‘En ik kan toch niet heel mijn leven inplannen om aan het eind een legende te zijn? Ik sta gewoon op en wil goede shit doen.’

Over de vraag wat hiphop voor Hef betekent, denkt hij lang na. ‘Dat is ook moeilijk, man. Je vraagt me echt iets dieps.’ Een nog langere stilte. ‘Ik probeer het mooi te zeggen.’ En dan: ‘Hiphop is eigenlijk gewoon muziek waar je iets aan hebt. Voor mijzelf heeft hiphop mijn leven veranderd. Het is alles wat ik in mijn leven heb gemaakt.’ Vroeger zag Hef hiphop alleen als muziek, ondertussen is het volgens hem zoveel meer. ‘Nu kun je hiphop in heel veel verschillende hokjes verdelen. Ik ben niet in mijn eentje hiphop. Er is alles in hiphop. Je hebt hiphopauto’s, hiphopfeestjes, -festivals. Weet ik veel. Je hebt alles in de hiphop. Je kunt zelfs je haren in de hiphopshit zetten. Hiphop is alles, man.’

Twee maanden eerder rijdt Hef vanuit Hoogvliet naar Amsterdam-Noord voor een fotoshoot voor het album *Ruman*. Ik rijd met hem mee. Tijdens de auto-

rit vertelt hij over zijn jeugd en zijn vierjarige dochtertje Brooklyn. Hij is iets later op het station, want Brooklyn had een kerstuitvoering, waar hij naar is gaan kijken. Nu door naar Amsterdam voor de fotoshoot, maar eerst nog even langs de Burger King. In de drive-in vraagt hij of ik ook iets wil drinken. Als ik zeg van niet, trekt hij een moeilijk gezicht en zegt hij: 'Jawel, man.' En dus overhandigt Hef mij een minuut later een beker cola. Als hij wegrijdt zet hij het eten op mijn schoot. 'Wil je dit vasthouden?' Lachend: 'We hebben elkaar vorige keer ook gesproken, dus nu zijn we matties.'

Het is duidelijk dat Hef het iedereen naar de zin wil maken. Eenmaal op de snelweg heeft hij een joint in zijn hand en tussen ons in staat de colabeker van de Burger King, die inmiddels fungeert als asbak. Hij vertelt openhartig over hoe hij is opgegroeid. Hef was negen jaar toen zijn vader terugkwam van de winkel met allemaal spullen onder zijn jas. Hij liet de spullen op de grond vallen en zei: 'Dit mag jij later nooit doen, maar het is even niet anders.' Het was in de periode dat Hef en zijn broertje Crooks samen met hun ouders van Spijkenisse naar de Bijlmer verhuisden. 'Mijn ouders waren drugsdealers,' vertelt Hef in de auto. 'In Spijkenisse hadden we een heel mooi leven. Junkies kwamen met gestolen speelgoed naar ons huis in ruil voor drugs.' Met een grote glimlach: 'In die tijd had ik álle videobanden van de *Turtles*, echt allemaal.'

Op een dag werd het gezin 'gesnitcht' en kwam er

een inval. Overhaast pakten ze hun spullen in en ze belandden in de Bijlmer. 'Dat contrast heeft mijn leven veranderd. Van een leven waarin je denkt alles te hebben naar met je broertje in een kamer liggen en niet je bed uit durven, omdat je bang bent voor ratten op de gang.' Aan de basisschool kon Hef moeilijk wennen. 'Kinderen in mijn klas hadden zo'n net, gekleurd broodtrommeltje met een banaan erin en een elastiekje eromheen. Ik moest 's ochtends mijn eigen ontbijt maken. Dan maakte ik broodjes frikandel met veel mayonaise.' In eerste instantie werd hij in de klas gepest, maar door die broodjes frikandel kreeg hij van de andere kinderen respect. 'Ja, man.' Hij moet lachen. Het is misschien ook wel hoe Hef zich heeft ontwikkeld tot de top van Nederlandse hiphop, door op die unieke manier zichzelf te blijven.

Achter in de auto zit een wat schuwe jongen, die is ingestapt op de parkeerplaats van de Burger King. Halverwege de rit draait hij een joint voor Hef, maar hij zegt niets. Wanneer de jongen in Noord even wat drinken gaat halen in het tankstation, vraag ik Hef wie hij eigenlijk is. 'Hij is een van mijn soldaatjes. Af en toe neem ik die jongens uit Hoogvliet mee. Ik probeer ze een beetje in mijn buurt te houden, ze een leuke dag te geven. Ik wil ze laten zien dat je ook op andere, positieve manieren geld kunt verdienen.'

Met *Ruman*, zijn vierde album, bewijst Hef weer hoe goed hij is. Het contrast in nummers als 'Hele', 'Pull up' en 'Stapel' is bewonderenswaardig. In dat

laatste nummer zingt hij zelfs bijna. ‘Bijna zingen?’ Hef moet lachen. ‘Wat ik in dat nummer doe is Usher-shit.’ Als Hef eenmaal de donkere straten van Amsterdam-Noord binnenrijdt, wordt hij over zijn dochtertje persoonlijk. ‘Zij is pas drie, maar ik voel nu al dat ik haar alles wil geven. Ik wil dat als ze later thuiskomt van school er iemand voor haar is. Dat ze een eigen slaapkamertje heeft en in de avond gewoon haar huiswerk gaat maken en daarna lekker gaat slapen.’ Hij zegt dat hij steeds vaker in situaties terecht komt, waarin hij denkt op zijn vader te lijken. ‘Dat maakt me nog scherper om er voor mijn dochtertje te zijn. Ik kwam vaak genoeg na school thuis en dan moest ik maar een broodje maken voor mijn broertje en mijzelf en dan waren we heel de avond alleen thuis. Ik gun haar het leven dat ik nooit heb gehad.’

Terug naar het Melkweg-optreden in februari 2017. De eerste fans komen binnen. Nog een uur voor aanvang. In de kleedkamer zorgt Hef voor iedereen om zich heen. De rappers hebben vrienden meegenomen en er zijn ongeveer twintig mensen aanwezig. Hef kijkt rond of iedereen een biertje heeft, anders loopt hij naar de koelkast en pakt er een. Wanneer hij even naast me komt zitten en me een biertje geeft, zegt hij: ‘Je moet niet drónken worden, maar wel een beetje.’ En dan weer die grote glimlach met een gouden tand. Steeds wanneer hij in de kleedkamer opstaat om een verhaal te vertellen, verzamelen er zich min-

stens zes jongens om hem heen. In hun ogen is de waardering voor Hef te zien. Hij vraagt rond wie er 'bij bitches puni chapt'. Als een aantal jongens wat vragend kijkt, legt hij uit dat hij daarmee beffen bedoelt. Daarna maakt Hef grappen met de jongens die zeggen het niet te doen en demonstreert zelfs hoe hij dat zelf wél doet.

Wanneer Hef in zijn eentje buiten op het bankje zit te roken en ik hem vraag wat op dit moment nog moeilijk is in zijn leven, antwoordt hij eerlijk: 'Vrouwen, man.' En dan vertelt hij gemeend en open hoe hij als artiest op dat gebied worstelt. 'Ik heb heel veel dingen in mijn laatste relatie verpest voor dit, zeg maar. Voor de droom die ik heb.' Ik vraag hem wat er aan de hand was, of zij hem niet begreep. 'Nee, man.' De manager interrumpeert het gesprek. 'Heel even snel. Josylvio zijn fles staat niet op de rider. Zullen we dan hier een fles voor hem kopen? Hij zegt dat hij ziek is en echt graag zijn drank wil.'

Hef knikt. 'Waar waren we?' Vrouwen. 'Ja, hoofdpijn, man. Die snappen niet wat ik aan het doen ben. Nu is er al zoveel verpest, dat het eigenlijk niet te fixen valt.' Ik vraag hem wat er verpest is. 'Ja, gewoon, de band. Het vertrouwen, de ruzies die er zijn geweest. Weet je wat het is? Op een gegeven moment keek ik naar haar en toen zag ik háár niet meer. Ik kon alleen nog de ruzies zien die we hadden gemaakt.' Dan zegt hij ineens geïrriteerd: 'Na een show wil elke artiest wel in een hotel eindigen met drie bitches. Maar als je na een show thuiskomt en

je hebt een bitch die elke keer vraagt waarom je de vaatwasser niet hebt gelegegd, dan denk je ook op een gegeven moment: bitch, opkankeren, nou.'

Hef heeft diverse malen geprobeerd een relatie aan te gaan. Hij denkt dat vrouwen zijn leven niet snel zullen begrijpen. 'Het is heel moeilijk voor die vrouwen echt in te zien wat je waard bent. Ze zien alleen maar: je gaat uit, er zijn andere bitches en je bent laat thuis.' Toch denkt hij dat een gezonde relatie ooit wel mogelijk is. 'Alleen zal het een vrouw altijd meer kosten. Het kost haar meer moeite, meer vertrouwen, alles meer. Het is bijna een oneerlijk leven. Het is gewoon heel lastig om écht te binden met een vrouw. Je weet al van tevoren dat er hoofdpijn gaat komen. Alle vrouwen zijn hetzelfde. Ze kunnen allemaal wel zeggen van: "nee, ik ben dit, ik ben anders." Maar het is uiteindelijk allemaal hetzelfde.'

Hij drukt de kop van zijn joint uit in de asbak en gooit 'm weg, de struiken in. 'Weet je wat de grap is? Ik heb wel vrouwen ontmoet die mijn leven leken te begrijpen, maar dan ging ik denken dat zij vreemdgingen. Snap je wat ik bedoel? Het is nooit goed, man. Het is nooit goed.' Zijn ouders – die zesentwintig jaar samen waren – zijn in 2011 gescheiden. Ik breng het ter sprake en vraag of dat invloed heeft gehad op zijn eigen relaties. 'Nee, niet echt. Dat heb ik nooit laten meespelen. Ik moest mijn pa uit huis zetten, man. Het was sowieso een hele tori [verhaal, RD]. En ik woonde nog half thuis, dat was wel een ding, maar ik was toen ook al ouder. Het heeft ge-

lukkig nooit echt meegespeeld in hoe ik nu denk of leef.'

Het lijkt alsof Hef veel verantwoordelijkheid moet dragen. Als ik erover begin, gaat hij direct recht-op zitten. 'Je wilt niet weten hoeveel, broer. Je wilt dat echt niet weten. Ik ben vader, ik ben rapper. Ik voel me ook heel erg verplicht om verantwoordelijk te zijn. Voor mezelf, voor Jiggy. Ik represent Noah's Ark, ik represent Hoogvliet. Ik represent mijn kleine. Ik represent Rotterdam. Ik represent al mijn niggas om me heen. Ik represent nu heel mijn label. Ik voel sowieso al een enorme druk om mezelf te bewijzen en geen bitch ass niggashit te doen.'

De rapper denkt dat wat hij leerde op straat vaak ook van toepassing is in de muziek. 'Op straat weet je dat het belangrijk is om contacten te hebben. Ook al heb je tien kilo coke liggen, als je geen guy hebt waar je dat aan kwijt kunt, heb je er niets aan. Niet dat je bij mensen in de billen moet gaan, maar je moet wel mensen kennen, je moet een netwerk hebben. Het is geen rol die ik speel. Zo ben ik altijd geweest. En ik denk dat ik daaraan voor een groot deel mijn carrière en mijn succes heb te danken.'

Ondanks zijn verwijzing naar het leven op de straat, lijkt de manier waarop Hef met mensen omgaat vooral voort te komen uit zijn karakter. Hij beaamt dat. 'Kijk, we horen allemaal dezelfde muziek, we kijken allemaal dezelfde films, maar niet iedereen ziet hetzelfde. We kunnen samen een film kijken, maar jij hebt er een heel ander gevoel bij dan ik.'